

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 7Cb/17/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5313206389
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Laura Vojtášová
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2021:5313206389.20

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Č a d c a sudkyňou JUDr. Laurou Židekovou v spore žalobcu: Obec Klokočov, so sídlom 023 22 Klokočov pri Čadci 962, IČO: 00 314 048, zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Stopka, JUDr. Cisarík, s. r. o., so sídlom Potočná 2835/1 A, 022 01 Čadca, IČO: 36 866 849, proti žalovanému: Stredoslovenská distribučná, a. s., so sídlom Pri Rajčianke 2927/8, 010 47 Žilina, IČO: 36 442 151, o zaplatenie 390,60 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalobu z a m i e t a .

II. Žalovaný m á voči žalobcovi n á r o k na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa Žalobou zo dňa 20. 06. 2013 domáha voči žalovanému zaplatenia sumy 390,60 € spolu s úrokom z omeškania 8,5 % ročne zo sumy 390,60 € od 21. 06. 2013 do zaplatenia titulom náhrady škody. V žalobe uviedol, že dňa 16. 02. 2013 došlo v dôsledku poruchy transformátora v obci Klokočov, časť Klin - Hlavice u Holazov ku škodám na majetku obce i jednotlivých občanov bývajúcich v predmetnej lokalite. Dňa 19. 02. 2013 žalobca žiadal Stredoslovenskú energetiku, a. s. o preplatenie škody spôsobenej dňa 16. 02. 2013 v obci Klokočov, a to nielen vo svojom mene ale i v mene občanov obce Klokočov. Stredoslovenská energetika, a. s. bola vyzvaná na náhradu škody z toho dôvodu, že žalobca má so Slovenskou energetikou, a. s. uzatvorenú zmluvu o dodávke elektriny, na základe ktorej pravidelne riadne a včas uhrádza faktúry za elektrinu. Na túto žiadosť obdržal žalobca Odpoveď zo dňa 13. 03. 2013 od Stredoslovenskej energetiky - distribúcia, a. s., v ktorej žalovaný uviedol, že za predmetné škody nezodpovedá. Žalobcovi bola dňa 16. 02. 2013 v dôsledku poruchy transformátora v obci Klokočov, časť Klin - Hlavice u Holazov spôsobená škoda na verejnom osvetlení, pričom došlo k poškodeniu rozvádzača v hodnote 300,- €, poškodeniu žiaroviek v počte 20 ks v hodnote 4,30 €/ks (spolu 86,- €), k poškodeniu štartérov v počte 20 ks v hodnote 0,23 €/ks (spolu 4,60 €), a to celkom 390,60 €. Po právnej stránke nárok kvalifikoval v zmysle zákonných ustanovení § 420, ods. 1, § 420a, § 442, ods. 1 a 3 Občianskeho zákonníka tým, že žalovaný tým, že nezabezpečil riadnu distribúciu elektriny, porušil svoju právnu povinnosť konať tak, aby nedochádzalo ku škodám. Týmto svojím protiprávnym konaním spôsobil vyššie uvedenú škodu, za ktorú aj zodpovedá.

2. Žalovaný žiadal žalobu zamietnuť. Poukázal na prevenčnú povinnosť v zmysle § 415 Občianskeho zákonníka s tým, že žalobca pri používaní citlivých elektrických prístrojov z hľadiska splnenia prevenčnej povinnosti si mal zabezpečiť prepäťovú ochranu, čím mohol predísť škode. Týka sa to hlavne škôd, ktoré sú spôsobené v dôsledku nezavinených (objektívnych) udalostí, ako napr. pád elektrických vedení či búrka, ktorá by mohla spôsobiť prepätie, pretrhnutie vedenia atď., kde nemožno zavinenie pričítať konaniu konkrétnej osobe. Poruchu na transformátore nespôsobil žalovaný. Žalovaný si plní povinnosti v zmysle zákona a v zmysle príslušných noriem vykonáva preventívne prehliadky

a revízie distribučných zariadení na predchádzanie porúch a zabezpečenie spoľahlivej prevádzky. Žalovaný ďalej rozporoval vznik škody a príčinnú súvislosť medzi škodovou udalosťou a vznikom škody.

3. Súd v konaní v nadväznosti na návrhy strán sporu vykonal dokazovanie výsluchom svedka Pavla Polku, listinnými dôkazmi - Potvrdenie Pavol Polka, Elektro-stavebno montážne práce, Odpovede žalovaného zo dňa 07. 06. 2013, 13. 03. 2013, Žiadosť žalobcu o preplatenie škody zo dňa 19. 02. 2013, pokladničný doklad zo dňa 03. 07. 2012, výdavkový doklad zo dňa 03. 07. 2012, a zároveň v nadväznosti na návrhy strán sporu, v záujme hospodárnosti súdneho konania (s prihliadnutím na prebiehajúce spory fyzických osôb bývajúcich v obci Klokočov, voči žalovanému, ktorí si uplatnili nároky na náhradu škody v zmysle škodovej udalosti zo dňa 16. 02. 2013), vykonal dokazovanie Znaleckým posudkom č. 6/2014 Ing. Jána Meravého, Znaleckým posudkom č. 335/2015 Ústavu súdneho inžinierstva Žilinskej univerzity v Žiline, Vyjadrením č. 2/2016 znalca Ing. Jána Meravého, Vyjadrením č. 1/2015 znalca Ing. Jána Meravého, Znaleckým posudkom č. 5/2014 Ing. Jána Meravého, Vyjadrením č. 1/2016 Ing. Jána Meravého, Znaleckým posudkom č. 4/2016 Ing. Jozefa Holienčička, PhD. a na základe takto vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav:

4. Z Potvrdenia Pavla Polku, Elektro-stavebno montážne práce zo dňa 19. 02. 2013 vyplýva, že ako majiteľ firmy PAPOL - Pavol Polka, ktorý je poverený údržbou a prevádzkovaním verejného osvetlenia v obci Klokočov, potvrdzuje, že dňa 16. 02. 2013 došlo v obci Klokočov, časť obce Klin, smerom Hlavice, do Polkov, Holazovia, k poruche na stožiar transformátora, čím vznikla škoda na verejnom osvetlení od transformátora smerom na Hlavice, čím sa poškodil rozvádzač v sume 300,- €, žiarivky v počte 20 ks v hodnote 4,30 €/ks a štartéry v počte 20 ks v hodnote 0,23 €/ks.

5. Svedok Pavol Polka pri výsluchu uviedol, že v minulosti robil pre obec Klokočov údržbu verejného osvetlenia, bolo to aj v roku 2013, v súčasnosti pre obec Klokočov nevykonáva žiadne práce. Počul, že dňa 16. 02. 2013 nastala nejaká porucha v oblasti Klokočov Klin, ale nebol prítomný pri tej udalosti. Podpis na Potvrdení zo dňa 19. 02. 2013 je jeho, potvrdenie vyhotovil obecný úrad, on ho potvrdil, ale nepamätá si, či skutočne to bolo takto, čo tam je napísané. Na otázku, či vykonával nejakú obhliadku vecí, ktoré sú uvedené v potvrdení, že mali byť poškodené, uviedol, že nevykonával žiadnu obhliadku, nebol ani tam, kde sa mala stať porucha. Nepamätal si, či mu boli niekedy veci, ktoré sú uvedené v potvrdení, že mali byť poškodené, dané na nahliadnutie, teda, že by ich fyzicky videl. Zároveň uviedol, že nemá vedomosť, či sú poškodené veci ešte reálne k dispozícii, pretože už asi 6 rokov pre obec nepracuje.

6. Žalobca predložil Znalecký posudok č. 6/2014 vypracovaný znalcom Ing. Jánom Meravým v konaní vedenom na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 11C/63/2013 (ide o obdobný spor, v ktorom si obyvateľka obce Klokočov ako fyzická osoba uplatňuje voči žalovanému nárok na náhradu škody z titulu škodovej udalosti zo dňa 16. 02. 2013), z ktorého záveru vyplýva, že poškodenie elektrických spotrebičov žalobkyne (notebooku a osobného počítača) vzniklo v priamej súvislosti s poruchou predmetného transformátora v obci Klokočov, časť Klin, Hlavice u Holazov dňa 16. 02. 2013. V čase udalosti došlo k zvýšeniu napájacieho sieťového napätia nad dovolené hodnoty (viac ako 10% Un), ktoré poškodilo predmetné spotrebiče. Predmetný transformátor nebol chránený proti preťaženiu, pretože hlavný istič na sekundárnej strane bol vysoko predimenzovaný (menovitý prúd ističa bol 250 A), menovitý sekundárny prúd transformátora bol len 144 A a istič bol schopný vypnúť preťaženie až pri prúde (1,25 x In), t. j. 312 A. Preťaženie dosahovalo 217 %. Takýto prúd pre predmetný transformátor je neúmerne vysoký a havária bola neodvratná. Táto havária nebola spôsobená prírodnými javmi alebo inými nepredvídateľnými udalosťami, ale hrubým porušením zo strany prevádzkovateľa SSE-D a revízneho technika, ktorý tento vážny nedostatok pri periodickej OP a OS v roku 2009 nezistil a neuviedol v správe o OP a OS ako zistený nedostatok. V žiadnom prípade na správnu funkciu transformátora nemá negatívny vplyv zimné obdobie, sneh, dážď a pod. hodnota hlavného ističa nemala presiahnuť štítkovú hodnotu menovitého sekundárneho prúdu transformátora (144 A). Pri dlhodobom preťažení predmetného transformátora, čo umožňovalo predimenzovanie prúdovej hodnoty hlavného ističa bol tento dlhodobý namáhaný, najmä jeho neutrálny bod - uzol PEN. Výrobný štítok hlavného ističa typ J2UX 50/24, výrobné číslo 56115, In = 250 A, skratová vypínateľnosť 25 kA, rok výroby 1983. Istič je dávno po životnosti. Hlavný istič mal byť nahradený novším typom, napr. BA511-33-50 In=160 A nastavený na hodnotu 144 A. Možnosť nastavenia ističa v rozsahu od 120 A až 160 A. Takýto istič umožňuje i nastavenie nadprúdu až do hodnoty 5 x In. Za túto haváriu plne nesie zodpovednosť prevádzkovateľ

distribučnej sústavy SSE-D. Revízny technik p. Ján Pončka č. OSV.0146/30/07 EZ-E-E1-A/osv vykonal pravidelnú odbornú prehliadku a odbornú skúšku elektrického zariadenia predmetnej trafo stanice dňa 30. 10. 2009 s celkovým hodnotením, že elektrické zariadenie v rozsahu vykonanej skúšky vyhovuje bezpečnej prevádzke. Revízny technik sa odvoláva na protokol č. CA-2009-06-20 hlásenie o vykonanej kontrole TS a TR pre DTS 232/ts/Klokočov u Mudrikov vykonanej 16. 06. 2009. Tento materiál nie je súčasťou revíznej správy a nebol znalcom predložený. Nakoľko istenie transformátora nevyhovovalo už v roku 2009, revízna správa nemala byť kladná s konštatovaním, že elektrické zariadenie vyhovuje bezpečnej prevádzke. Prevádzkovateľ, ak by vykonával plánovanú údržbu a opravy na predmetnom elektrotechnickom zariadení, tak hlavný istič s prúdom 250 A by bol vymenil za iný istič s požadovanou hodnotou prúdu (do 150 A). Znalec konštatoval, že došlo k porušeniu predpisov zo strany prevádzkovateľa distribučnej sústavy a tým havária predmetného transformátora bola len otázkou času. Žiadny právny predpis Slovenskej republiky neprikazuje občanovi bývajúcemu v rodinnom dome mať povinne nainštalovanú prepäťovú ochranu proti prepätiam atmosferickým alebo spínacím na prípojke NN do rodinného domu. Takáto ochrana chráni elektrickú inštaláciu a elektrické zariadenia len pred prechodným prepätím, ktoré spravidla trvá len niekoľko milisekúnd, resp. pred impulzným sieťovým prepätím, napr. spínacím, dynamickým a pod. V jednotlivých fázach ale táto havária nemala charakter impulzného prepätia, ale zvýšeného prevádzkového napätia (dočasné nadpätie spôsobené haváriou transformátora, ktoré mohlo trvať dlhšiu dobu od 0,3 do 1800 sekúnd). Ak sa v distribučnej sieti zvýši pracovné napätie nad dovolenú hodnotu (+ 10 % z U_n) a toto zvýšenie trvá viac ako jednu minútu, vždy toto zvýšené napätie znamená prevádzkové prepätie alebo nadpätie. Prepäťové ochrany podradené v odbočkách jednotlivým odberateľom, ak by boli nainštalované, takéto dlhšie trvajúce nadpätie nie sú schopné zviezť do zeme, pretože sa v nich varistor (odpor závislý od napätia) zničí, pretože ho poškodia termické účinky pretekajúceho prúdu pri zvýšenom napätí. I napriek tomu, ak by žalobkyňa mala nainštalovanú prepäťovú ochranu, došlo by ku vzniku škody na predmetných spotrebičoch, pretože zvýšené prevádzkové nadpätie nemalo impulzný charakter (krátkodobý), ale toto nadpätie by trvalo podstatne dlhšie a zničilo by nainštalovanú prepäťovú ochranu v rodinnom dome žalobkyne.

7. Žalovaný na svoju obranu predložil súdu súkromný znalecký posudok č. 335/2015 vypracovaný Ústavom súdneho inžinierstva Žilinskej univerzity v Žiline, v ktorom posudku znalecký ústav zodpovedal na otázku zadanú žalovaným, že zo strany žalovaného ako prevádzkovateľa distribučnej siete boli vykonané všetky predpísané činnosti na zabezpečenie prevádzky a údržby zariadení distribučnej siete stanovené platnou legislatívou SR. Nad rámec legislatívy bola použitá aj metóda termovízneho merania. Ani táto neavizovala náznak možného vzniku poruchy a zo strany SED, a. s. nebolo možné tento jav predvídať.

8. Znalec Ing. Ján Meravý vo vyjadrení č. 2/2016 vypracovanom vo vzťahu k predloženému posudku ÚSI č. 335/2015 pre účely súdneho konania vo veci 11C/63/2013 uviedol, že predmetný transformátor nebol chránený proti preťaženiu, pretože hlavný istič na sekundárnej strane bol vysoko predimenzovaný (menovitý prúd ističa bol 250 A), menovitý sekundárny prúd transformátora bol len 144 A a istič bol schopný vypnúť preťaženie až pri prúde 312 A. Preťaženie dosahovalo 217 %. Transformátor bol dlhodobo preťažovaný, zvlášť v zimných mesiacoch. Nemôže sa stotožniť s tvrdením, že zo strany SED, a.s. boli vykonané všetky predpísané činnosti na zabezpečenie prevádzky a údržby zariadení distribučnej siete stanovené platnou legislatívou SR. Obsahovo takmer rovnaké vyjadrenie podal znalec aj v konaní vedenom na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 11C/67/2013, a to vo Vyjadrení č. 1/2016.

9. Žalobca predložil aj Znalecký posudok č. 5/2014 vypracovaný znalcom Ing. Jánom Meravým v konaní vedenom na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 11C/67/2013, v ktorom si rovnako ako v konaní vedenom na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 11C/63/2013 uplatnil voči žalovanému iný obyvateľ obce Klokočov náhradu škody z titulu škodovej udalosti, ktorá sa stala dňa 16. 02. 2013, z ktorého vyplývajú rovnaké závery ako z posudku č. 6/2014, najmä, že za túto haváriu plne nesie zodpovednosť prevádzkovateľ distribučnej sústavy SSE - D.

10. Žalovaný v rámci procesnej obrany predložil znalecký posudok č. 4/2016 znalca Ing. Jozefa Holjenčíka, ktorý bol vypracovaný v konaní vedenom na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 11C/63/2013 (ako kontrolný znalecký posudok), v ktorom znalec uviedol, že škoda na zariadeniach vznikla v dôsledku poruchy na zariadeniach odporcu (žalovaného). Čo sa týka poruchy transformátora, či mohla byť spôsobená neodvratiteľnou udalosťou (sneh, vlhkosť, zimné mesiace), uviedol, že všetky

zariadenia distribučnej sústavy sú projektované a konštruované tak, aby odolávali poveternostným podmienkam v lokalite, v ktorej sú umiestnené, núdzový prípad uvedený v ust. § 20 zák. č. 251/2012 Z. z. v danom prípade nenastal. Pravdepodobnosťou blízku k istote poruchu transformátora mohli spôsobiť dve príčiny v súbehu a to nesymetrické zaťažovanie - správaním odberateľov, ale aj vyšší prechodový odpor jednotlivých technologických zariadení (nedotiahnuté svorky, nedokonalé spoje). Podľa fotografickej dokumentácie druhou príčinou podľa fotografickej dokumentácie je aj nedokonalý spoj na svorníku prechodníku transformátora, čomu zodpovedajú aj stopy roztaveného kovu. Pri zodpovednom a kvalitnom výkone preventívnej údržby a vykonaní úradných skúšok a odborných skúšok v predpísaných lehotách mohol prevádzkovateľ distribučnej sústavy eliminovať riziko vzniku poruchy, úplne však zabrániť tomuto nemohol, nakoľko o výrobnej závade (nedotiahnutý svorník) nemohol vedieť. Vo vzťahu k prepäťovej ochrane znalec uviedol, že tieto sú schopné reagovať len na určitý typ poruchového deja a žiadny predpis nenariaďuje inštalovať na odberných miestach odberateľovi prepäťové ochrany.

11. Podľa § 420a Občianskeho zákonníka,

(1) Každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobí inému prevádzkovou činnosťou.

(2) Škoda je spôsobená prevádzkovou činnosťou, ak je spôsobená

a) činnosťou, ktorá má prevádzkovú povahu, alebo vecou použitou pri činnosti,

b) fyzikálnymi, chemickými, prípadne biologickými vplyvmi prevádzky na okolie,

c) oprávneným vykonávaním alebo zabezpečením prác, ktorými sa spôsobí inému škoda na nehnuteľnosti alebo sa mu podstatne sťažuje alebo znemožní užívanie nehnuteľnosti.

(3) Zodpovednosť za škodu sa ten, kto ju spôsobil, zbaví, len ak preukáže, že škoda bola spôsobená neodvratiteľnou udalosťou nemajúcou pôvod v prevádzke alebo vlastným konaním poškodeného.

Podľa § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka, uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk).

Podľa § 442 ods. 3 Občianskeho zákonníka škoda sa uhrádza v peniazoch; ak však o to poškodený požiada a ak je to možné a účelné, uhrádza sa škoda uvedením do predošlého stavu.

Podľa § 11 ods. 5 zákona č. 251/2012 Z.z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov ak vznikne vlastníčkovi nehnuteľnosti v dôsledku výkonu práv držiteľa povolenia alebo ním poverenej osoby majetková ujma, má nárok na náhradu škody. Na konanie o náhrade škody sa vzťahujú ustanovenia Občianskeho zákonníka.

Podľa § 31 ods. 3 písm. a), b) zákona č. 251/2012 Z.z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov prevádzkovateľ distribučnej sústavy je ďalej povinný

a) zabezpečovať pravidelnú údržbu a obnovu distribučnej sústavy na udržanie kapacity distribučnej sústavy,

b) dodržiavať minimálne prevádzkové pravidlá pre bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky sústavy a zabezpečiť prevádzkovú bezpečnosť sústav.

12. Zákon v ustanovení § 420a ods. 1 Občianskeho zákonníka upravuje zodpovednosť každej právnickej alebo fyzickej osoby za škodu spôsobenú jej prevádzkovou činnosťou. Subjektom zodpovedným za škodu je ten, kto škodu spôsobil pri prevádzkovej činnosti tak, ako je táto vymedzená v tomto ustanovení. Spravidla je to podnikateľ (fyzická alebo právnická osoba), ktorý prevádzkovú činnosť vykonáva vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť (§ 420a OZ a ust. § 2 ods. 1 Obchodného zákonníka). Predpokladom tejto zodpovednosti teda nie je protiprávny úkon, ale určitá škodová udalosť, ktorá bola príčinou vzniku škody a ktorá bola vyvolaná prevádzkovou činnosťou, teda aj nepriaznivými vplyvmi na okolie. Ustanovenie § 420a Občianskeho zákonníka na rozdiel od všeobecnej zodpovednosti upravenej v ust. § 420 Občianskeho zákonníka nevyžaduje protiprávne konanie, avšak vyžaduje príčinnú súvislosť medzi okolnosťami tvoriacimi skutkovú podstatu zodpovednosti majúcimi za následok škodu. V rámci „vyninenia“ (§ 420a ods. 3 Občianskeho zákonníka) je nevyhnutné na strane žalovaného preukázať, že vynaložil všetku starostlivosť, ktorú možno rozumne požadovať, aby ku škode nedošlo. V súdnom prípade súd dospel k záveru, že činnosť žalovaného je takou činnosťou, ktorá je vykonávaná pravidelne s určitým zámerom a je definovaná zákonom č. 251/2012 Z.z. o energetike.

13. Predpokladom zodpovednosti podľa § 420a, ods. 1 OZ nie je protiprávny úkon, ale určitá škodová udalosť, ktorá bola príčinou vzniku škody, a ktorá bola vyvolaná prevádzkovou činnosťou, teda aj nepriaznivými vplyvmi na okolie. Zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkovou činnosťou predpokladá existenciu týchto podmienok:

- 1) existencia udalosti vyvolanej prevádzkovou činnosťou,
- 2) spôsobenie škody,
- 3) príčinná súvislosť medzi existenciou udalosti vyvolanej prevádzkovou činnosťou a spôsobenou škodou.

Poškodený pri uplatňovaní svojho nároku nemusí dokazovať porušenie konkrétnej právnej povinnosti na strane prevádzkovateľa, ale len to, že škoda bola vyvolaná osobitnou povahou prevádzkovej činnosti. Ustanovenie § 420a Občianskeho zákonníka nevyžaduje na strane vykonávateľa prevádzkovej činnosti protiprávny úkon, ani zavinenie. Zákon vychádza zo zásady, že ten, kto má z prevádzkovej činnosti prospech musí znášať sprísnené podmienky zodpovednosti. Žalovaný sa zodpovednosti nemôže zbaviť tým, že preukáže, že škodu nezavinil; môže sa úplne alebo čiastočne zbaviť zodpovednosti (liberovať), pokiaľ preukáže, že škoda bola spôsobená neodvratiteľnou udalosťou nemajúcou pôvod v prevádzke alebo zavinená vlastným konaním poškodeného (§ 420a ods. 3 Občianskeho zákonníka). Neodvratiteľnou udalosťou nemajúcou pôvod v prevádzke, je okolnosť, ktorá objektívne nemá svoj pôvod „vo vnútri“ prevádzky a ktorá nesúvisí s organizáciou, riadením a realizáciou prevádzky. Môže ísť o udalosti spôsobené najmä vonkajšími prírodnými silami, napr. živelná udalosť, ktorej nemohlo byť prevádzkovateľom tejto činnosti zabránené, ani nemohla byť objektívne odvrátená, a to ani pri vynaložení takého úsilia, ktoré by bolo možné vynaložiť. Ak však bola príčinou vzniku škody tzv. vnútorná škodná udalosť, neprichádza do úvahy zbavenie sa zodpovednosti prevádzkovateľa z dôvodu neodvratiteľnej udalosti bez ohľadu na to, či škode mohlo, či nemohlo byť zabránené. Skutočnosti odôvodňujúce zbavenia sa zodpovednosti podľa § 420a ods. 3 Občianskeho zákonníka musí v súdnom konaní preukazovať prevádzkovateľ.

14. V tomto konaní žalobcu zaťažovalo dôkazné bremeno spočívajúce v povinnosti preukázať vznik škody a príčinnú súvislosť medzi existenciou udalosti vyvolanej prevádzkovou činnosťou a spôsobenou škodou. Žalovaného zaťažovalo dôkazné bremeno spočívajúce v povinnosti preukázania, že škoda bola dôsledkom skutočnosti uvedených v ust. § 420a ods. 3 Občianskeho zákonníka a to neodvratiteľnou udalosťou nemajúcou pôvod v prevádzke alebo vlastným konaním poškodeného.

15. Zhodnotením vykonaného dokazovania po právnej stránke súd dospel k právnomu záveru, že je nie daný právny základ nároku žalobcu vo vzťahu k žalovanému na základe skutkových tvrdení uvedených v žalobnom návrhu a vykonaných dôkazov v súdnej veci.

16. Medzi stranami nebolo sporné a vyplynulo to aj z vykonaného dokazovania, že dňa 16. 02. 2013 došlo k poruche transformátora v obci Klokočov, časť Klin, Hlavice u Holazov. Spornou od počiatku bola otázka, či v dôsledku poruchy transformátora došlo ku škodám na majetku obce (ako aj jej jednotlivých občanov bývajúcich v predmetnej lokalite), a ak áno, v akej výške.

17. Na základe vykonaného dokazovania mal súd preukázané splnenie prvého predpokladu vzniku nároku na náhradu škody, a to existenciu udalosti vyvolanej prevádzkovou činnosťou. Z vykonaného dokazovania bolo nesporne preukázané, že poškodenie transformátora nenastalo v dôsledku nepredvídaných udalostí alebo prírodných javov (väčšieho množstva snehu a pod.), ako na to poukazoval žalovaný. Nedošlo k tomu ani zavinením žalobcu. Z vykonaného dokazovania, najmä zo znaleckých posudkov znalca Ing. Meravého ako i znalca Ing. Holjenčíka mal súd preukázané, že k vzniku škodovej udalosti došlo prevádzkovou činnosťou žalovaného. Zo znaleckého posudku Ing. Meravého výslovne vyplýva, že za túto haváriu plne nesie zodpovednosť žalovaný. Na správnu funkciu transformátora nemá negatívny vplyv zimné obdobie, sneh, dážď a pod. Udalosti predchádzalo nesprávne istenie predmetného transformátora v trafo stanici, ktorý bol dlhodobo preťažovaný a preto za daného stavu za škodu objektívne zodpovedá prevádzkovateľ distribučnej sústavy. Znalec Ing. Meravý konštatoval, že došlo k porušeniu predpisov zo strany prevádzkovateľa distribučnej sústavy. Súd mal v spore preukázané, že príčinou poruchy transformátora bol zvýšený prechodový odpor. Tento odpor vznikol nedokonalým dotiahnutím spojov vo výrobnom podniku. Závery znalca Ing. Meravého v podstate potvrdil aj znalec Ing. Holjenčík, ktorý uviedol dve príčiny vzniku poruchy transformátora v súbehu a to nesymetrické zaťažovanie a nedokonalý spoj na svorníku prechodníku transformátora, pričom výslovne uviedol, že pri zodpovednom a kvalitnom výkone preventívnej údržby a vykonaní

úradných skúšok a odborných skúšok v predpísaných lehotách mohol prevádzkovateľ distribučnej sústavy (žalovaný) eliminovať riziko vzniku poruchy, úplne však zabrániť tomuto nemohol, nakoľko o výrobnej vade (nedotiahnutý svorník) nemohol vedieť. Keďže v tomto prípade ide o tzv. objektívnu zodpovednosť (tzn. bez ohľadu na zavinenie), napriek tomu, že žalovaný nemohol o tejto výrobnej vade vedieť, nesie za vznik škodovej udalosti zodpovednosť a tým aj za vznik škody, ak v súvislosti so škodovou udalosťou vznikla.

18. Pokiaľ žalovaný predložil posudok č. 335/2015 Ústavu súdneho inžinierstva Žilinskej univerzity v Žiline, tento iba konštatoval, že zo strany prevádzkovateľa distribučnej siete boli vykonané všetky predpísané činnosti na zabezpečenie prevádzky a údržby zariadení distribučnej siete stanovené platnou legislatívou Slovenskej republiky a nad rámec legislatívy mala byť použitá diagnostická metóda termovízneho merania, ktorá neavizovala náznakov možného vzniku poruchy. Poruchu spôsobil náhodný jav, a preto zo strany žalovaného nebolo možné tento jav predvídať. Ústav súdneho inžinierstva mal k dispozícii termovízne meranie zariadení distribučnej siete žalovaného zo dňa 09. 01. 2013, ktorý podklad znalci Ing. Meravému nebol predložený, ďalej interný riadiaci dokument, hlásenie o vykonanej kontrole zo dňa 16. 06. 2009 a plán kontrol na mesiac január 2013 žalovanej strany. Nič na tom však nemení zistenie znalca Ing. Meravého, ktorého podporil v konečnom dôsledku i znalec Ing. Jozef Holjenčík, PhD. Podľa znalca prvou príčinou vzniku škody bolo nesymetrické zaťažovanie transformátora spôsobované nielen správaním sa odberateľov, ale aj vyššími prechodovými odpormi jednotlivých technologických zariadení. Pri zodpovednom a kvalitnom výkone preventívnej údržby a vykonaní úradných skúšok a odborných skúšok v predpísaných lehotách mohol tak žalovaný eliminovať riziko vzniku poruchy, pretože došlo k zvýšeniu napájacieho sieťového napätia nad dovolené hodnoty. Havária bola neodvratná pretože k preťaženiu došlo až v rozsahu 217 %. Obaja súdom ustanovení znalci v konaniach 11C/63/2013 a 11C/67/2013 (Ing. Meravý a Ing. Holjenčík) podrobne a presvedčivo zhodnotili príčinu poruchy zariadenia a túto stanovili ako preťaženie transformátora, ktoré by pri zodpovednom a kvalitnom výkone preventívnej údržby a vykonaní úradných skúšok žalovaný mohol zistiť a tejto predísť, resp. vznik poruchy výrazným spôsobom eliminovať. Navyše ani prípadná porucha vo vnútri zariadenia nezavaruje žalovaného zodpovednosti, pretože výrobná vada má tiež pôvod vo vnútri prevádzky bez ohľadu na to, či mohol alebo nemohol prevádzkovateľ tomuto zabrániť. Súd na podklade týchto znaleckých posudkov ani iných dôkazov nemal na strane žalovaného preukázaný liberačný dôvod, pre ktorý by nezodpovedal za škodu, ktorá vznikla v dôsledku zanedbania jeho povinností (jednotlivým obyvateľom obce Klokočov čo bolo preukázané aj v iných súdnych konaniach, v ktorých si obyvatelia obce Klokočov uplatnili voči žalovanému nároky na náhradu škody, ktorá vznikla na ich zariadeniach v dôsledku tejto škodovej udalosti, napr. 6C/150/2013), hoci zo zákona o energetike má povinnosť zabezpečiť prevádzkyschopnosť sústavy, dodržiavať kvalitu dodávok elektriny a poskytovaných služieb, ako aj ďalšie iné povinnosti.

19. V tomto súdnom konaní žalobca neunesol dôkazné bremeno ohľadom splnenia ďalších dvoch predpokladov vzniku nároku na náhradu škody, nakoľko nepreukázal, že v dôsledku škodovej udalosti vznikla žalobcovi škoda, dokonca ani nepreukázal, že žalobcovi vôbec nejaká škoda vznikla.

20. Na preukázanie vzniku škody predložil žalobca len Potvrdenie Pavla Polku zo dňa 19. 02. 2013, z ktorého vyplýva, že žalobcovi vznikla škoda na verejnom osvetlení, pričom došlo k poškodeniu rozvádzača v sume 300,- €, žiaroviek v počte 20 ks v hodnote 4,30 €/ks a štartérov v počte 20 ks v hodnote 0,23 €/ks. Z výsluchu Pavla Polku ako svedka však vyplynulo, že hoci potvrdenie podpísal, predmetné potvrdenie nevyhotovil, vyhotovil ho obecný úrad, teda žalobca a výslovne uviedol, že nevykonával obhliadku vecí, ktoré sú uvedené v potvrdení, že mali byť poškodené. Z uvedeného vyplýva, že potvrdenie, ktoré podľa žalobcu malo preukázať vznik škody na strane žalobcu v dôsledku škodovej udalosti, ktorej náhradu si žalobca v tomto konaní uplatňuje, vyhotovil samotný žalobca. Svedok Pavol Polka, ktorý ho podpísal, nepotvrdil pravdivosť skutočností v ňom uvedených, čo ani nemohol, keďže veci, ktoré mali byť poškodené neobhliadal. Takýto dôkaz je v podstate len potvrdením samotného žalobcu, nie je relevantným a dostačujúcim dôkazom, ktorý by objektívne preukázal, že žalobcovi vznikla škoda v celkovej výške 390,60 €. Hoci žalobca tvrdil, že Pavol Polka osobne zisťoval škodu na rozvádzači a poškodených žiarivkách, toto tvrdenie sa preukázalo ako nepravdivé, keďže Pavol Polka uviedol, že veci, ktoré mali byť poškodené neobhliadal. Vznik škody nepreukazuje ani pokladničný doklad a výdavkový doklad zo dňa 03. 07. 2012 o zakúpení štartérov a kompaktných žiaroviek, pretože z nich len vyplýva, že tieto žalobca kúpil, za

akú cenu ich kúpil, tieto však nepreukazujú, že by išlo o štartéry a žiarovky, ktoré mali byť poškodené v dôsledku škodovej udalosti, ani že k ich poškodeniu došlo a v akom rozsahu. Žalobca v priebehu konania nepredložil veci, ktoré mali byť poškodené a ani nepredložil žiaden relevantný dôkaz, ktorý by preukázal, že na týchto veciach škoda vznikla. Žalobca nepreukázal, v čom konkrétne škoda spočíva, ako sa táto škoda prejavuje a najmä, či bola spôsobená tak, ako tvrdí v okolnostiach spojených s prevádzkovou činnosťou žalovaného. Pokiaľ nebolo možné žalobcom tvrdené poškodené veci fyzicky obhliadnuť, nebolo možné ani ustáliť, či vôbec boli poškodené a či boli poškodené v dôsledku škodovej udalosti spôsobenej prevádzkovou činnosťou žalovaného. Žalobca ani netvrdil, že by mal poškodené veci reálne ešte k dispozícii. Jeho zástupkyňa uviedla, že k tomu by sa vedel vyjadriť svedok Pavol Polka, tento však uviedol, že nemá vedomosť, či by boli tieto veci ešte reálne k dispozícii, pretože už asi 6 rokov pre obec nepracuje.

21. Sporové konanie je ovládané zásadou prejednávajúcou, čo znamená, že tvrdiť rozhodujúce skutočnosti a tieto skutočnosti i preukázať zaťažuje tú stranu sporu, ktorá od ich preukázania vyvodzuje v konaní uplatnené právo. Žalobca si v predmetnom konaní túto povinnosť nesplnil, nakoľko nepredložil žiaden dôkaz, ktorý by preukázal, že žalobcovi vznikla škoda a že táto škoda mu vznikla v dôsledku škodovej udalosti, majúcej pôvod v prevádzkovej činnosti žalovaného. S prihliadnutím na absenciu žalobcom tvrdených poškodených vecí možno konštatovať neunesenie dôkazného bremena žalobcu na preukázanie vzniku škody a príčinnej súvislosti medzi vznikom škody a tvrdenou zodpovednosťou žalovaného za škodu, preto súd žalobu zamietol.

22. Pokiaľ žalobca navrhol vykonať znalecké dokazovanie, toto navrhol vykonať len za účelom zistenia výšky škody a nie za účelom zistenia, či ku škode došlo v dôsledku škodovej udalosti vyvolanej prevádzkovou činnosťou žalovaného. Súd tento dôkaz považoval súd za nadbytočný a jeho vykonanie nevhodné, keďže nebol preukázaný samotný základ nároku na náhradu škody. Hoci v priebehu konania súd na návrh žalobcu nariadil znalecké dokazovanie na stanovenie skutočnej výšky škody (Uznesenie zo dňa 22. 01. 2019, č. I. 201), od vykonania tohto znaleckého dokazovania upustil Uznesením, ktoré bolo vyhlásené na pojednávaní dňa 18. 05. 2021, práve z dôvodu hospodárnosti konania, pretože nebolo preukázané, že je daný základ nároku na náhradu škody a splnené všetky predpoklady na vznik zodpovednosti žalovaného za škodu. Vzhľadom na uvedené neboli vykonané dôkazy v zmysle návrhov žalobcu, ktoré sa týkali len preukázania výšky škody.

23. O trovách konania rozhodol súd podľa § 255, ods. 1 CSP a žalovanému, ktorý mal v spore úspech v celom rozsahu, priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O výške tejto náhrady bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

Poučenie:

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd v Čadci.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Odvolanie podľa § 365 ods. 1 CSP možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočnila jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- d) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- e) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- f) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

g) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia. Súd môže nariadiť výkon rozhodnutia aj bez návrhu. Konanie o výkone neodkladného opatrenia nariadi súd vždy aj bez návrhu.

Podľa § 125 ods. 3 CSP, podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podania urobil.